

Έξυπνες και αιεφόρες αστικές εμπορευματικές μεταφορές (city logistics) στην Ελλάδα

2023/12/03 09:59 στην κατηγορία LOGISTICS

Η διαΝΕΟσις δημοσίευσε ένα νέο κείμενο πολιτικής, με θέμα [«Έξυπνες και αιεφόρες αστικές εμπορευματικές μεταφορές \(city logistics\) στην Ελλάδα: Ευκαιρίες ανάπτυξης & προκλήσεις»](#), το οποίο υπογράφεται από τον **Βασίλη Ζεϊμπέκη**, Πρόεδρο του ΔΣ της Ελληνικής Εταιρείας Logistics, Επίκουρο Καθηγητή στο Τμήμα Μηχανικών Οικονομίας & Διοίκησης του Πανεπιστήμιο Αιγαίου και μέλος στο Εθνικό Συμβούλιο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας Εφοδιαστικής.

Όπως αναφέρεται σε αυτό, οι αστικές εμπορευματικές μεταφορές διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη σύγχρονη οικονομία, καθώς αποτελούν τον κρίκο της αλυσίδας εφοδιασμού που συνδέει τους παραγωγούς και τους προμηθευτές με τους λιανεμπόρους και τους καταναλωτές που δραστηριοποιούνται και ζουν σε ένα αστικό περιβάλλον.

Αυτό το περίπλοκο δίκτυο εφοδιαστικής αλυσίδας εξασφαλίζει την αποτελεσματική μεταφορά (διανομή και συλλογή) των αγαθών και των εμπορευμάτων από αποθηκευτικούς χώρους και κέντρα διανομής στα σημεία λιανικής πώλησης και στις οικίες των καταναλωτών.

Τα δίκτυα των αστικών εμπορευματικών μεταφορών χαρακτηρίζονται από **πολυπλοκότητα και ποικιλομορφία**, λόγω της πολλαπλής φυσιογνωμίας των αγαθών που μεταφέρονται, των εναλλακτικών τρόπων μεταφοράς που χρησιμοποιούνται και των διαφορετικών απαιτήσεων, με βάση το εκάστοτε πλάνο παράδοσης.

Ο σχεδιασμός των εμπορευματικών μεταφορών μέσα σε μια πόλη απαιτεί προσεκτικό συντονισμό για την ελαχιστοποίηση της κυκλοφοριακής συμφόρησης, τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και την ικανοποίηση της αυξανόμενης ζήτησης για έγκαιρες παραδόσεις από τους τελικούς πελάτες.

Αστικές εμπορευματικές μεταφορές: Υφιστάμενη κατάσταση

Στην Ελλάδα, δυστυχώς, είναι πολύ λίγες οι σύγχρονες πρακτικές των αστικών

εμπορευματικών μεταφορών που έχουν εφαρμοστεί επιτυχώς και έχουν επιφέρει κάποιο σημαντικό αποτέλεσμα.

Προσπάθειες, βέβαια, δεν έχουν γίνει μόνο στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη αλλά και σε μικρότερες πόλεις. Οι λόγοι του περιορισμένου φάσματος εφαρμογής είναι αρκετοί, με κυριότερο όλων τον δισταγμό από τις τοπικές αρχές να αλλάξουν τα δεδομένα στην κυκλοφορία των οχημάτων στις πόλεις.

Ένας άλλος επίσης σημαντικός λόγος είναι η επιφυλακτική στάση που διατηρούν οι μεταφορικές εταιρείες στο να αναπτύξουν συνέργειες (συμφορτώσεις) με άλλες εταιρείες που έχουν παρόμοια δρομολόγια, όπως επίσης και στο να προχωρήσουν στην ανανέωση του στόλου τους με υβριδικά ή ηλεκτροκίνητα οχήματα για την εκτέλεση παραδόσεων στο τελευταίο μίλι.

Ένα ενδεικτικό παράδειγμα αποτελεί η Περιφέρεια Αττικής, η οποία έχει αναλάβει κατά καιρούς πρωτοβουλίες για την αναδιοργάνωση και βιώσιμη ανάπτυξη των αστικών εμπορευματικών μεταφορών της Περιφέρειας, προς όφελος των επαγγελματιών και των επιχειρήσεων, χωρίς κατασπατάληση πόρων και με έμφαση στις εναλλακτικές πηγές ενέργειας.

Με βάση πρόσφατα στοιχεία της Περιφέρειας Αττικής, 6 τα φορτηγά κινούνται άδεια στο 60% των ημερήσιων διαδρομών τους, ενώ και οι υποδομές του οδικού δικτύου είναι περιορισμένες και οι χώροι φορτοεκφόρτωσης ελάχιστοι.

Ως αποτέλεσμα, η αστική μεταφορά εμπορευμάτων δημιουργεί κοντά στο 15% της κίνησης στο αστικό δίκτυο της Περιφέρειας Αττικής και ευθύνεται για το 30%-50% της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και για το 25% περίπου των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Κατευθύνσεις και προτάσεις

Τι μπορεί όμως να γίνει από εδώ και πέρα; **Το κείμενο πολιτικής παρουσιάζει μερικές πιθανές κατευθύνσεις που μπορούν να πάρουν οι κρατικές πολιτικές για πιο αποτελεσματικό εφοδιασμό στις πόλεις**, αλλά και ένα ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα για την πραγματοποίησή τους.

Οι προτάσεις αυτές, πέρα από την πιο αποτελεσματική αναδιαμόρφωση των ωραρίων τροφοδοσίας, εν πολλοίς εναρμονίζονται με τις καλές διεθνείς πρακτικές που περιγράψαμε παραπάνω:

- Αστικά Κέντρα Ενοποίησης Εμπορευμάτων στις παρυφές του κέντρου των πόλεων. Αναμένεται μάλιστα η έκδοση Κοινής Υπουργικής Απόφασης που εξειδικεύει τον σχετικό νόμο 4302 του 2014 και θα ρυθμίζει επίσης τη

λειτουργία και τη χωροθέτηση των ΑΚΕΕ.

- Χρήση cargo bikes για τις παραδόσεις στα ιστορικά κέντρα πόλεων.
- Δημιουργία Ζωνών Χαμηλών Εκπομπών.
- Δημιουργία λωρίδων κυκλοφορίας με πολλαπλές χρήσεις με παράλληλη χρήση εφαρμογής (app) για κράτηση θέσης φόρτωσης/εκφόρτωσης.

Η πιο αποτελεσματική οργάνωση και διαχείριση των αστικών logistics αποτελεί μια σημαντική πρόκληση με πολλές παραμέτρους.

Όμως, αν συμβεί, ειδικά σε πόλεις όπως η Αθήνα που αντιμετωπίζουν σημαντικές προκλήσεις, παρουσιάζει σημαντικά οφέλη -περιβαλλοντικά και οικονομικά- τα οποία βελτιώνουν την καθημερινότητα των πολιτών και τη λειτουργία της οικονομίας.

Ταυτόχρονα, νέες τάσεις και τεχνολογίες προσφέρουν αξιόλογες επιλογές για τη διαχείριση των προβλημάτων.